

Nazym Hikmetiň rus ýazyjysy Paustowskiý bilen ýazyşan haty

Category: Edebiýaty öwreniş, Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Nazym Hikmetiň rus ýazyjysy Paustowskiý bilen ýazyşan haty

NAZYM HIKMETIŇ RUS ÝAZYJYSY PAUSTOWSKIÝ BILEN ÝAZYŞAN HATY

"Biziň işimiz nutuk söýlemek däl..."

1963-nji ýylyň 3-nji iýunynda, ýagny mundan tegelek elli ýedi ýyl öň ýitiren beýik şahyrymyz Nazym Hikmetiň SSSR-de geçiren ýyllaryna degişli henize çenli bilinmeýän ýa-da az bilnen, şol sanda türkmen ýazyjy-şahyrlary bilenem baglanyşykly birentek ýakymly ýatlamalary bar.

Bulardan biri-de Nazym Hikmet bilen şol döwrüň meşhur rus ýazyjysy Konstantin Paustowskiniň (1892-1968) arasynda geçen täsin gürrüňdeşliklerdir...

"BIZIŇ IŞIMIZ NUTUK SÖÝLEMEK DÄL"

Fuat Saparowyň habar bermegine görä, Nazym Hikmet 1962-nji ýylyň 31-nji maýynda Tarus şäherinde Paustowskiniň 70 ýaşynyň dolmagy mynasybetli geçirilen üýşmeleň gijesi: "Meniň pikirimçe ýazyjynyň başga bir ýazyja bolan sylag-sarpasyny, hormatyny we çuňňur söýgüsini ýazmaça şekilde bildirmegi diýseň ajaýyp. Çünki biziň işimiz nutuk söýlemek däl, eser ýazmak. Men muny gadyrdan Paustowskä düşündirmäge synaňaryn. Munuň üçin bir goşgy we makala ýazdym" diýipdir.

Ýüregagyrysynyň bardygy sebäpli dabaraly agşama gatnaşyp bilmedik Paustowskä "maestro" (ussat) diýen Nazym şahyr: "Meniň pikirimçe, ol hemme zatdan ötri diýseň dogruçyl adam. Meniň üçin-ä, ýazyjynyň dogruçyllygy onuň zehininden öňde durýar. Eger ýazyjynyň dogruçyllygy we zehini birleşse, onda

biziň garşymyza Paustowskiý ýaly adamlar çykýar... Paustowskiý diňe sowet edebiýatynyň däl, eýsem şol bir wagtyň özünde dünýä edebiýatynyňam läheňidir" diýip sözüne dowam edipdir.

"SIZ ŞAHYR WE BATYRGAÝ ADAM"

Bu çykyşdan soň-soň habarly bolan sowet ýazyjysy 1962-nji ýylyň 1-nji iýulynda Nazym şahyra hat ýazyp, pikirlerini şeýle beýan edipdir:

"Gadyrdan Nazym Hikmet! Men barada ýazan makalaňyz we ajaýyp goşgularyňyz hem-de Edebiýat muzeýindäki dabaraly agşamda sözlän sözüňiz meni diýseň duýgulandyrdy. Bularyň barsy meniň üçin täzelik we gymmatly sowgat boldy. Size tüýs ýüregimden minnetdarlyk bildirýärin.

Siz şahyrsyňyz we batyrgaý adamsyňyz. Siziň bilen özümem duşuşmak isleýärdim. Emma aşa ýygralygymdan ýaňa heniz bu arzuwma ýetip bilmedim. Bir gezek Warşawada sataşypdyk, ýöne şonda meni tanamadyňyz öýdýän, şonuň üçin menem size golaýlaşyp bilmedim. Hassahanadan ýaňy çykdy. Lukmanlar awgust aýynda dolu gutuljagymy aýtdylar. Eger Moskwada bolsaňyz, size Tarusda garaşýaryn."

Rus ýazyjysy hatynyň dowamynda öz gelip çykyşynda türki ganyň bardygyny-da aýdypdyr we "Belki-de ikitaraplaýyn simpatýamyzyň sebäbi meniň ýarpy göwrämiň türk bolmagymdadyr. Garry enem Trakýanyň Kazanlyk raýonynda dünýä inipdir. Menem öz gezegimde türk ganymyň bardygyna buýsanýaryn. Türk işçilerine we daýhanlaryna çuňňur hormatym bar" diýip ýazypdyr.

K.Paustowskiý "Uzak ýyllar" («Далёкие годы») eserinde türk enesi Patmadan söz açýar. Onuň aýtmagyna görä, ýazyjynyň atasy Osmanly-Russiýa urşunda türklere ýesir düşüpdir, belli bir wagt geçensoň Patma diýen bir türk gyzy bilen tanyşýar. Soň Patmany Russiýa alyp gaýdýar we oňa öýlenýär. Paustowskiý *"Enem soňra prawoslawlygy kabul edip, Gonorata adyny alypdyr. Türk enemden atamyzdan beter gorkardyk. Onuň garşysyna gitmezlige çalşardyk"* diýip ýazypdyr.

@ Kitapçylar.

Edebiýaty öwreniş